

معاونت آبخیزداری

اداره آبخیزداری و حفاظت خاک ▶

اداره کنترل سیلاب و آبخوانداری ▶

سیمای دشت های استان و وضعیت منابع آب زیر زمینی موجود در آن ها

- استان کرمانشاه دارای آب و هوای بسیار متنوعی است و دارای چهار فصل در یک زمان است؛ برای نمونه در یک زمان قصرشیرین دارای آب و هوای گرم، سنقر و پاوه دارای آب و هوای سرد و معتدل و کرمانشاه و اسلام آباد غرب دارای آب و هوای معتدل و خشک هستند.
- از ۱۸ دشت سطح استان، ۱۳ دشت در وضعیت «ممنوعه بحرانی» هستند. در تیر ۱۴۰۰ مدیرعامل شرکت آب منطقه ای استان کرمانشاه اعلام کرد که به دلیل حفر بی رویه چاه های عمیق، سفره های آب زیرزمینی در دو دشت حسن آباد - شیان و روانسر - سنجابی از حیز ارتفاع خارج شده اند و در حال نشست کردن هستند و به همین دلیل به عنوان دشت های ممنوعه اعلام شده اند. به گفته وی ده هزار حلقه چاه کشاورزی مجاز و نزدیک به پنج هزار حلقه چاه غیرمجاز در استان وجود دارد.
- در مرداد ۱۴۰۱ اعلام شد که ۶۰۰ روستا در استان کرمانشاه بر اثر خشکسالی با تنش آبی مواجه هستند.
- در آذر ۱۴۰۱ اعلام شد که بارش های سالانه در استان کرمانشاه در سال ۱۴۰۱ نسبت به مدت مشابه سال قبل ۳۷ درصد و نسبت به دوره بلندمدت ۶۱ درصد کاهش یافته است و علاوه بر آن بیش از یک میلیارد مترمکعب نیز در بخش ذخایر آب زیرزمینی کسری وجود دارد.

سیمای فرسایش و رسوب

- استان کرمانشاه به دلیل قرار گرفتن در زون های مختلف زمین شناسی دارای سازندهای زمین شناسی متفاوتی می باشد.
- شهرستان های کرمانشاه، کنگاور، هرسین، صحنه، سنقر، اسلام آباد و روانسر دارای فرسایش پذیری کم تا متوسط می باشند.
- شهرستان های قصر شیرین، سرپل ذهاب، دالاهو، گیلان غرب، پاوه، جوانرود و ثلاث باباجانی دارای فرسایش پذیری متوسط تا زیاد و در برخی نقاط دارای فرسایش پذیری خیلی زیاد می باشند.
- در مجموع فرسایش استان کرمانشاه $11/2$ تن در هکتار در سال و مقدار رسوب 3 تن در هکتار در سال می باشد.
- بر اساس آخرین اطلاعات ارائه شده از وضعیت فرسایش و رسوب کل کشور، مقدار میانگین فرسایش کل کشور $16/7$ تن در هکتار در سال و مقدار رسوب $3/6$ تن در هکتار در سال می باشد.

سیمای خشکسالی، بحران آب و سیل خیزی

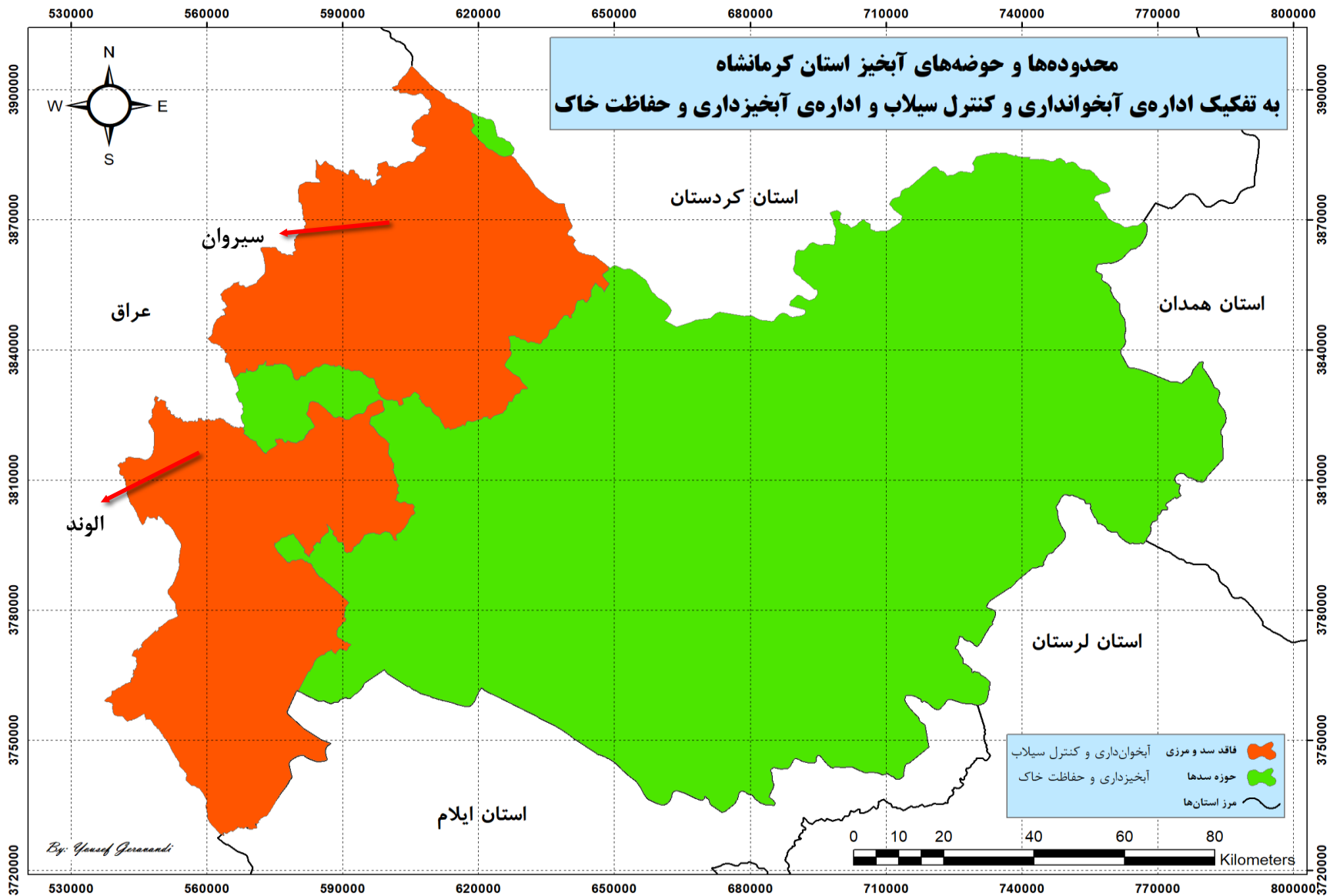
- قرار گرفتن اکثر شهرستان ها در معرض تهدید خشکسالی های دراز مدت
- بیان منفی در آبخوان های استان و وجود دشت های ممنوعه و بحرانی (وزارت نیرو- ۱۳۹۳)
- تهدید ۱۴ شهر مرکز شهرستان، ۱۰ شهر مرکز بخش و بیش از ۱۰۰۰۰ روستا و هزاران هکتار اراضی کشاورزی با سیلاب های ویرانگر

حوزه های آبخیز استان کرمانشاه

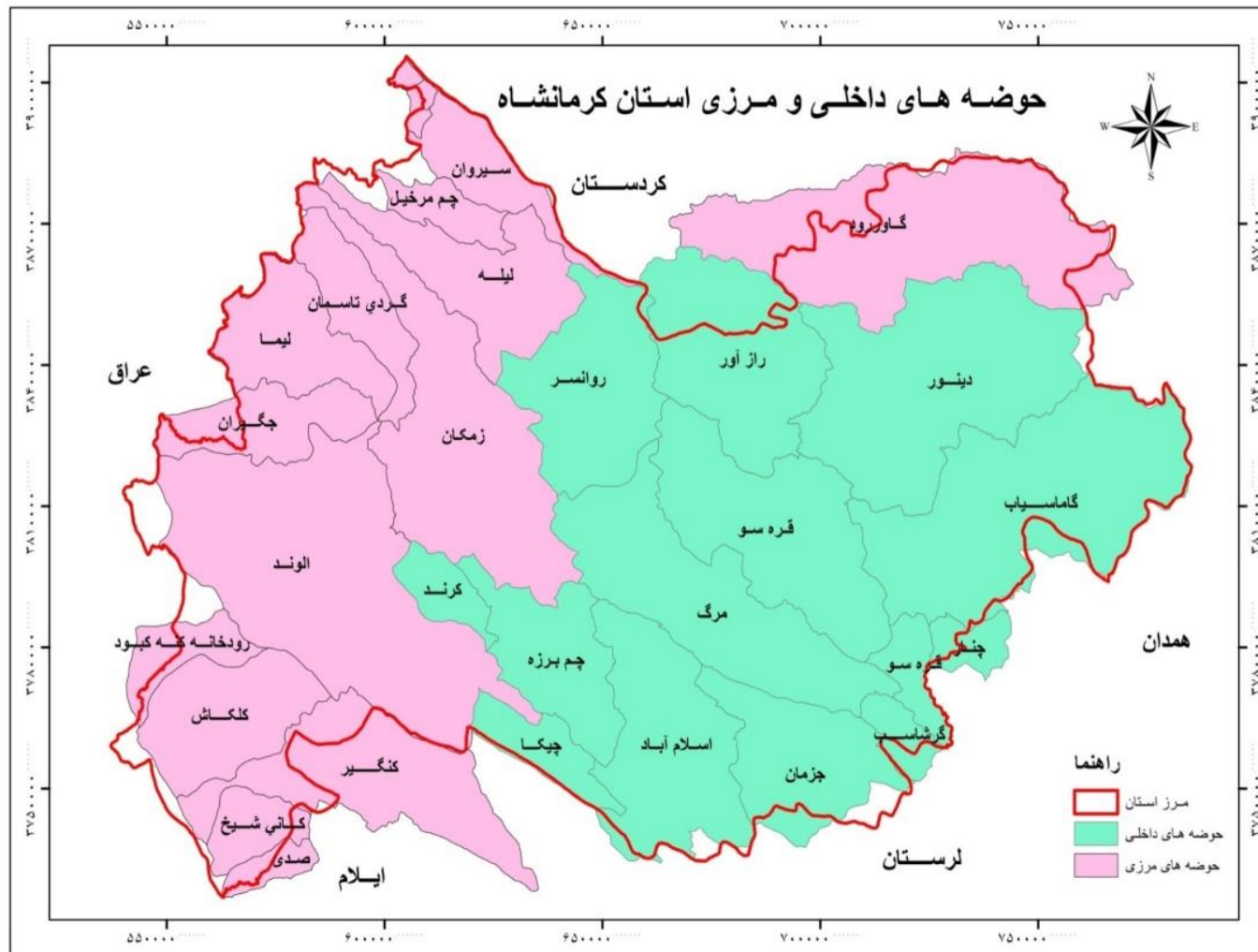
حوزه آبخیز فرعی	حوزه آبخیز اصلی	کلان حوزه آبخیز	رده حوضه
گاماسیاب قره سو سیروان	حوزه آبخیز سدها حوزه آبخیز فاقد سد (مرزی)	خلیج فارس	نام حوضه ها
۱۳	۲	۱	تعداد زیررده ها

حوزه های آبخیز اصلی استان کرمانشاه

مساحت حوزه های آبخیز استان کرمانشاه

حوزه آبخیز مرزی:
به مساحت ۱,۱۷۱,۰۰۰ هکتار

حوزه آبخیز کرخه (داخلی):
به مساحت ۱,۳۲۸,۰۰۰ هکتار

سیاست های کلان آبخیزداری در استان کرمانشاه به ترتیب اولویت

ترویج رهیافت مدیریت جامع در حوزه های آبخیز استان

کنترل و مدیریت رواناب و سیلاب در حوزه های آبخیز شهری و روستایی و ایمن سازی آنها از حوادث ناشی از وقوع سیلاب

حفاظت خاک به منظور کاهش فرسایش و مهار رسوب وارده به سدهای مخزنی استان
مدیریت رواناب، بهره برداری از سیلاب، تغذیه آبخوانها و مقابله با پیامدهای خشکسالی در راستای حفظ تعادل اکولوژیک عرصه های منابع طبیعی

اهداف مورد نظر در اجرای طرح های آبخیزداری و آبخوانداری در استان

- تغذیه سفره های آب زیرزمینی به منظور کاهش اثرات خشکسالی و جبران افت سفره های زیر زمینی و جلوگیری از فرونشست زمین
- کاهش مخاطرات سیل در حوزه های آبخیز روستایی و اراضی کشاورزی
- اجرای بندهای زیر زمینی به منظور بهره گیری از جریانهای زیر زمینی و زیر قشری
- احیای اراضی شیبدار بحرانی و کم بازده با توسعه درختکاری و کاشت علوفه و گیاهان داروئی
- حفاظت خاک، کنترل فرسایش و رسوب در حوزه سدها
- توانمندسازی و جلب مشارکت مردم به منظور مدیریت یکپارچه حوزه آبخیز

وقوع سیل در استان کرمانشاه به روایت تصویر

اقدامات شاخص معاونت آبخیزداری

۱. انجام مطالعات تفصیلی-اجرایی در سطح ۹۵۰ هزار هکتار از حوزه های آبخیز استان؛

---

۲. اجرای عملیات آبخیزداری و آبخوانداری در سطح ۶۸۵ هزار هکتار؛
۳. طراحی و اجرای سامانه تغذیه آبخوان با عنوان قنات معکوس که برای نخستین بار در سطح کشور در استان کرمانشاه به مرحله اجرا در آمده است؛
۴. احداث سدهای زیرزمینی جهت استفاده از جریانات زیرقشری؛
۵. تهیه سند راهبردی به منظور اجرای الگوی مدیریت جامع حوزه های آبخیز در حوضه های آهوران شهرستان کرمانشاه و سیاخور شهرستان اسلام آباد غرب با تأکید بر تقویت انسجام سازمانی و جلب مشارکت های مردمی در سطح ۲۲ هزار هکتار؛
۶. انعقاد قرارداد با قرارگاه امام حسن مجتبی (ع) و پیش بینی اجرای عملیات آبخیزداری و آبخوانداری در سطح ۳۶۰ هزار هکتار طی سه سال؛
۷. انعقاد قرارداد با معاونت پژوهشی دانشگاه رازی کرمانشاه جهت تهیه سند راهبردی حوزه آبخیز قره سو کرمانشاه به مساحت ۵۵۰ هزار هکتار؛

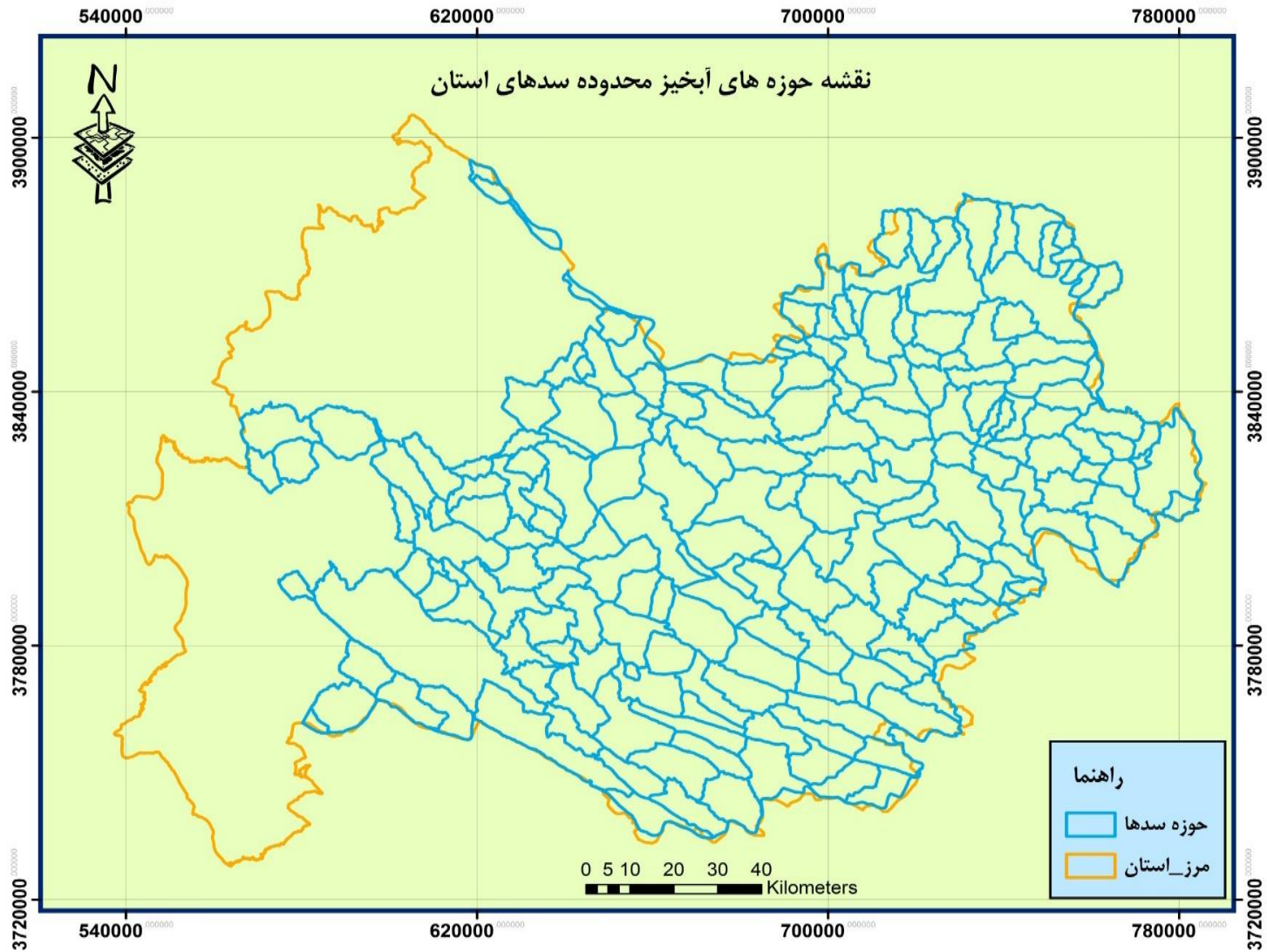
اداره آبخیزداری و حفاظت خاک

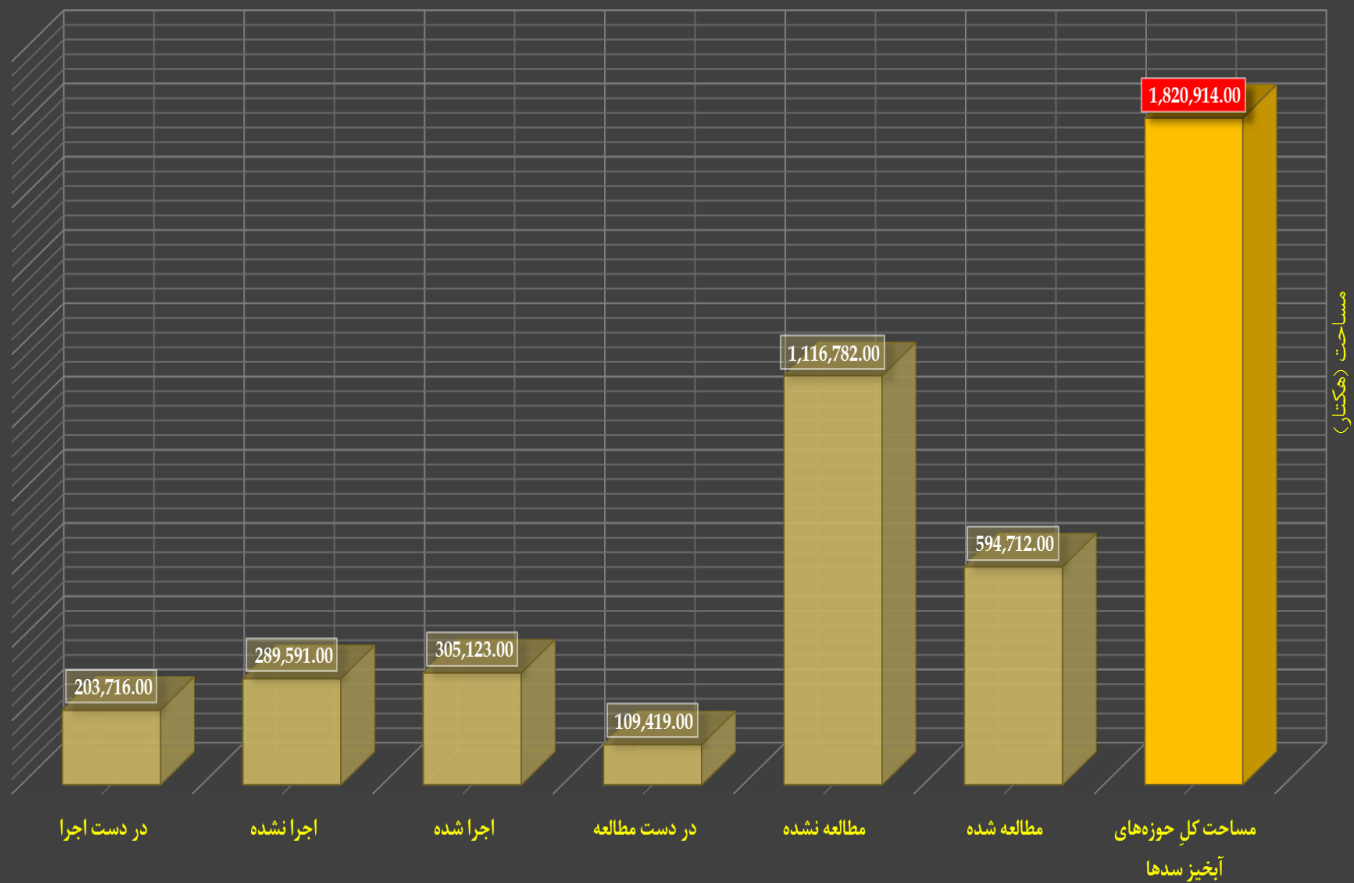
تخصیص اعتبارات در اداره آبخیزداری و حفاظت خاک شامل سه طرح می باشد:

---

1. طرح آبخیزداری حوزه سدها (سدهای موجود و سدهای در دست ساخت) شامل شهرستان های سنقر و کلیایی، گیلانغرب، سرپل ذهاب و دالاهو
2. طرح آبخیزداری در حوزه سد کرخه و کارون (سد سیمره) بزرگ شامل شهرستان های صحنه، کنگاور، کرمانشاه، روانسر، اسلام آباد غرب و هرسین
3. آبخیزداری و پیشگیری و مهار سیل در استان شامل شهرستان های کرمانشاه، سنقر و کلیایی، گیلانغرب، سرپل ذهاب، دالاهو، صحنه، کنگاور، کرمانشاه، روانسر، اسلام آباد غرب و هرسین

کل مساحت و تفکیکات حوزه‌های آبخیز سدها

اداره کنترل سیلاب و آبخوانداری

تخصیص اعتبارات در اداره آبخوانداری و کنترل سیلاب شامل دو طرح می باشد:

---

1. مطالعه و اجرای عملیات آبخیزداری و آبخوانداری در حوزه های فاقد سد و مرزی کشور شامل شهرستان های جوانرود، ثلاث باباجانی، پاوه، دالاهو و سرپل ذهاب
2. آبخیزداری و پیشگیری و مهار سیل در استان شامل شهرستان های جوانرود، ثلاث باباجانی، پاوه، دالاهو و سرپل ذهاب

کل مساحت و تفکیکات حوزه‌های آبخیز فاقد سد (مرزی)

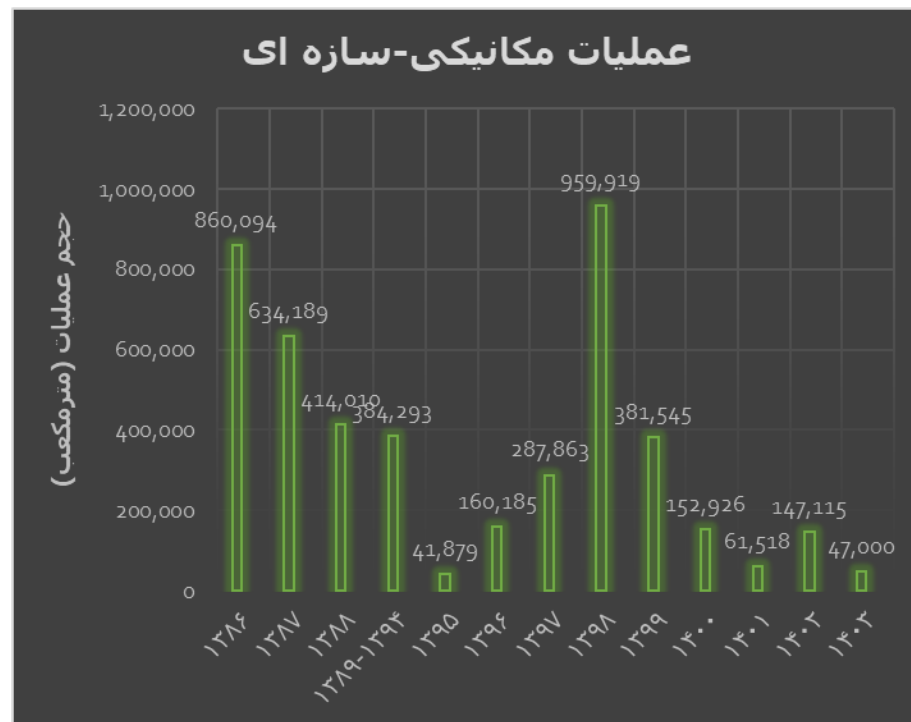

اقدامات معاونت آبخیزداری

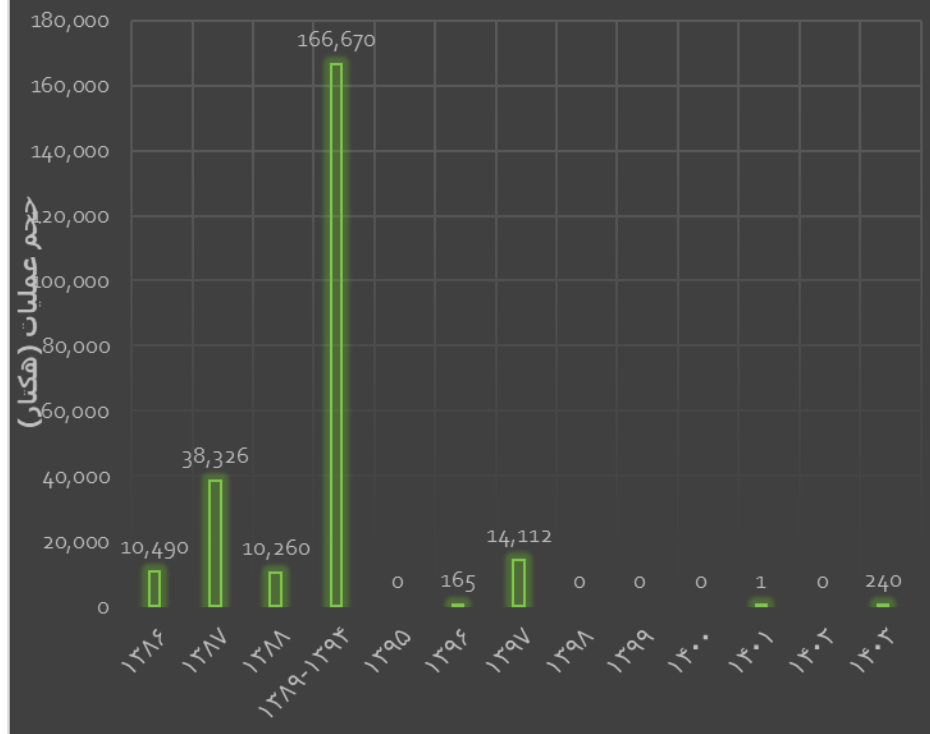
۱- اجرای عملیات مکانیکی- سازه‌ای شامل بندهای خشکه چین، گابیونی، سنگی ملاتی و خاکی

(جمع : ۴,۵۳۲,۵۳۶ مترمکعب)

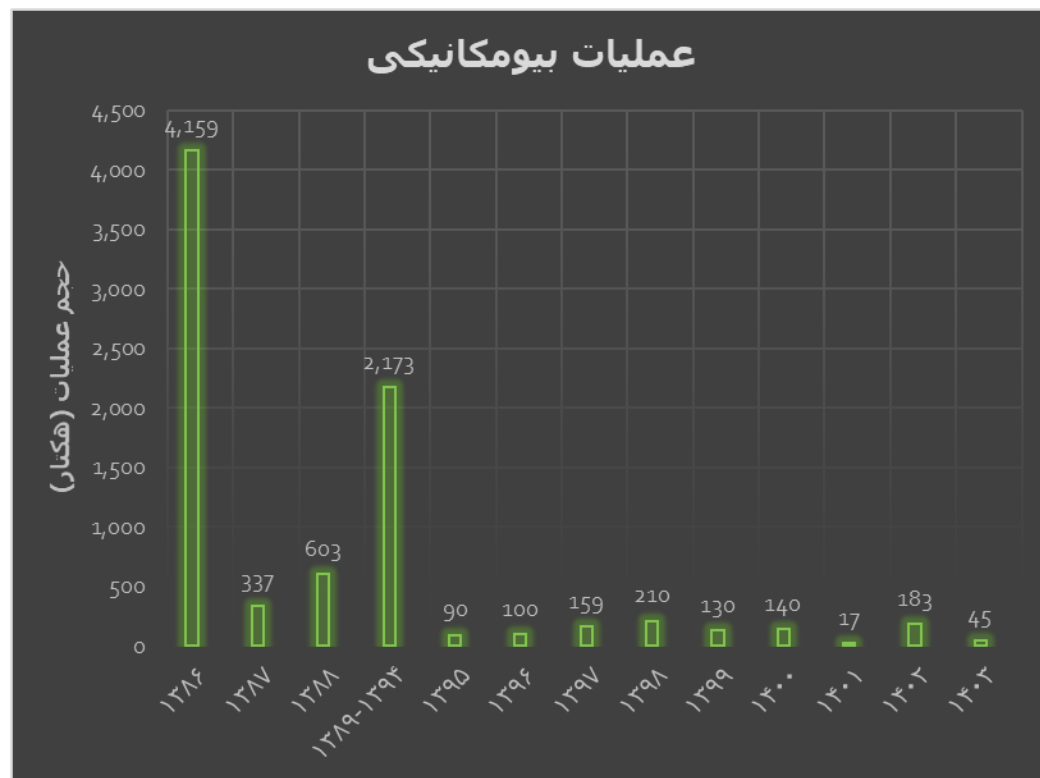

عملیات بیولوژیکی

۳- عملیات بیومکانیکی شامل کنتر فارو، بانکت بندی، تراس بندی و سکوبندی (جمع: ۸,۳۴۶ هکتار)

۴- اجرای عملیات قنات معکوس

احداث سامانه قنات معکوس در مناطق مستعد از نمونه‌های موفق در

بحث تغذیه منابع آبی است. سامانه قنات معکوس سیستمی است که

با استفاده از بند انحرافی که از جنس سنگ و ملات است، جریان آب آبراهه‌ها و رودخانه‌ها از طریق گالری به داخل سلسله چاه‌هایی که در امتداد گالری‌ها وجود دارند و با لایه‌های نفوذپذیر آبخوان در ارتباطند به داخل آبخوان هدایت و دشت‌هایی که امکان تغذیه دارند، بدین طریق وادار به تغذیه می‌شوند.

این سامانه در طول ۶ ماه از سال قادر است ۳,۰۰۰,۰۰۰ مترمکعب آب

را استحصال نماید که سهم نفوذ و حجم تغذیه آبخوان در طول

مسیر گالری و نیز چاه‌های جذبی برابر ۱,۳۰۰,۰۰۰ مترمکعب است و

مابقی آن پس از عبور از سامانه در طول مسیر آبراهه کناری که یک

خشکه رود می باشد پشت بندهای سنگی ملاتی، کانال‌ها و حوضچه

های تغذیه جذب آبخوان می شود.

احداث سد زیرزمینی در حوضه آبخیز رزین نیز از نمونه‌های موفق در بحث استفاده از منابع آب موجود است. به این صورت که در مناطق که حالت زه آبی دارد و سطح نفوذپذیری مناسب نیست سدهای زیرزمینی احداث خواهد شد. از این روش که هیچ گونه تبخیری ندارد می‌توان در مناطقی که مشکل آب آشامیدنی دارند استفاده نمود.

6- اجرای پروژه های آبخیزداری با مشارکت مردم

(6 مورد جمعاً به مساحت 10/000 هکتار)

به عنوان نمونه :

پروژه : احداث بند سنگی ملاتی حوضه چشمه گیلان
شهرستان سنقر و کلیایی

مساحت حوزه: 11350 هکتار

مساحت اجرا شده و در دست اجرا: 400 هکتار اجرا شده

نوع عملیات اجرا شده: عملیات سنگی ملاتی

حجم عملیات اجرا شده: 930 مترمکعب عملیات سنگی
ملاتی اجرا شده که سهم مشارکت 145 مترمکعب می

باشد

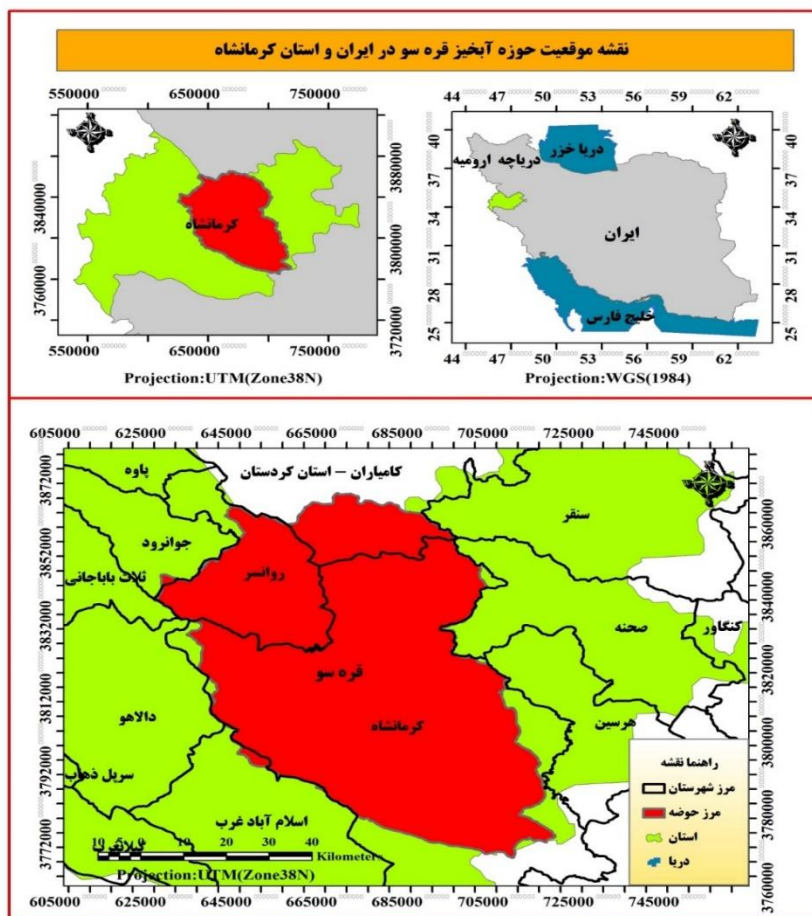

۷- تهیه و اجرای طرح الگویی مدیریت جامع در حوزه‌های آبخیز استان

- بررسی مشکلات روستاهای حوزه آبخیز آهوران کرمانشاه و سیاه‌خوراسلام آباد در حضور مدیران و برخی از نمایندگان محلی
- ایجاد ساختار دوسویه و هماهنگی ما بین ادارات و سازمان‌های دولتی و غیر دولتی با هدف مدیریت یکپارچه منابع طبیعی
- پایش و ارزیابی پروژه‌های اجرا شده در حوزه‌های آبخیز مذکور
- پیگیری تهیه برنامه راهبردی حوزه‌های مذکور از طریق کمیته های فنی و شهرستانی.

۸- انتخاب و تهیه اسناد حوزه آبخیز پایلوت به منظور تهیه برنامه راهبردی مدیریت جامع حوزه های آبخیز در سال جاری

✓ حوزه آبخیز قره سو با مساحت ۵۵۰۶۹۴ هکتار در استان کرمانشاه - استان کردستان قرار دارد.

✓ ۷۴.۶۲ درصد مساحت حوضه در شهرستان کرمانشاه

✓ ۱۶.۴۶ درصد مساحت حوضه در شهرستان روانسر

✓ ۸.۲۱ درصد مساحت حوضه در شهرستان کامیاران استان کردستان قرار دارد.

۹- توافقنامه اجرای پروژه‌های آبخیزداری با قرارگاه امام حسن مجتبی(ع):

انعقاد قرارداد با قرارگاه امام حسن مجتبی(ع) به موضوع اجرای عملیات آبخیزداری در سطح ۳۶۰ هزار هکتار و با مبلغ ۱۲۶۰ میلیارد تومان از سال ۱۴۰۲ برای مدت ۳ سال در ۵۱ حوزه آبخیز استان

قرارداد طرح آبخیزداری و آبیاری

نشانی پیمانکار تهران - میدان کلاهدوز - ستاد کل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی - قرارگاه امام حسن مجتبی(ع) - شماره، شماره ۱۱ - ۲۲۲۱۱۲۷۷

مشاور: **دربار بار باسار علی فدوی**
چهارمین قرارگاه امام حسن مجتبی(ع)

مشاور: **انشاءالله کولانی**
مدیر کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان کرمانشاه

صفحه ۵ از ۵

قرارداد طرح آبخیزداری و آبیاری

تصویر این پیمان مشمول تعهد بود و مبنای محاسبات تعدیل بر اساس بخشنامه شماره ۱۰۱/۱۷۳۴/۱۰۱ مورخ ۱۳۸۶/۰۹/۱۵ و شاخص مدای پیمان شاخص‌های طیفی سه ماده اول ۱۴۰۲ می‌باشد.

ماده ۳- تاریخ تکمیل، مدت، تاریخ شروع کار
الف) این پیمان از تاریخ میلاد آن ایلام از سوی کارفرما آغاز است.
ب) مدت پیمان ۳۶ ماه می‌باشد. این مدت، تاریخ تغییرات موضوع ماده ۳ شرایط عمومی پیمان است.
ج) تاریخ شروع کار هر بخش از عملیات موضوع ماده یک قرارداد، تاریخ نخستین صورتجلسه انجمن کارگاه هر بخش می‌باشد که پس از ماده پیمان تنظیم می‌شود.
لیست مرصه ها:

ردیف	تاریخ آغاز کار	تاریخ اتمام کار	کارفرما/پیمانکار	نوع قرارداد	نوع عملیات	مساحت (هکتار)	تاریخ شروع کار	تاریخ اتمام کار	وضعیت
۱	۱۳۸۶	۱۳۸۶	پیمان	تعمیرات	تعمیرات	۱۰	۱۳۸۶	۱۳۸۶	تکمیل
۲	۱۳۸۶	۱۳۸۶	پیمان	تعمیرات	تعمیرات	۱۰	۱۳۸۶	۱۳۸۶	تکمیل
۳	۱۳۸۶	۱۳۸۶	پیمان	تعمیرات	تعمیرات	۱۰	۱۳۸۶	۱۳۸۶	تکمیل
۴	۱۳۸۶	۱۳۸۶	پیمان	تعمیرات	تعمیرات	۱۰	۱۳۸۶	۱۳۸۶	تکمیل
۵	۱۳۸۶	۱۳۸۶	پیمان	تعمیرات	تعمیرات	۱۰	۱۳۸۶	۱۳۸۶	تکمیل
۶	۱۳۸۶	۱۳۸۶	پیمان	تعمیرات	تعمیرات	۱۰	۱۳۸۶	۱۳۸۶	تکمیل
۷	۱۳۸۶	۱۳۸۶	پیمان	تعمیرات	تعمیرات	۱۰	۱۳۸۶	۱۳۸۶	تکمیل
۸	۱۳۸۶	۱۳۸۶	پیمان	تعمیرات	تعمیرات	۱۰	۱۳۸۶	۱۳۸۶	تکمیل
۹	۱۳۸۶	۱۳۸۶	پیمان	تعمیرات	تعمیرات	۱۰	۱۳۸۶	۱۳۸۶	تکمیل
۱۰	۱۳۸۶	۱۳۸۶	پیمان	تعمیرات	تعمیرات	۱۰	۱۳۸۶	۱۳۸۶	تکمیل
۱۱	۱۳۸۶	۱۳۸۶	پیمان	تعمیرات	تعمیرات	۱۰	۱۳۸۶	۱۳۸۶	تکمیل
۱۲	۱۳۸۶	۱۳۸۶	پیمان	تعمیرات	تعمیرات	۱۰	۱۳۸۶	۱۳۸۶	تکمیل
۱۳	۱۳۸۶	۱۳۸۶	پیمان	تعمیرات	تعمیرات	۱۰	۱۳۸۶	۱۳۸۶	تکمیل
۱۴	۱۳۸۶	۱۳۸۶	پیمان	تعمیرات	تعمیرات	۱۰	۱۳۸۶	۱۳۸۶	تکمیل

ماده ۵- دوره تضمین
حسین انصاف گنجه عملیات موضوع پیمان از تاریخ تحویل موقت برای مدت ۲۴ ماهه از تاریخ تحویل موقت پیمانکار تضمین می‌گردد. اگر در دوره تضمین مناسبت و تقاضایی در کار مشاهده شود که ناشی از عدم رعایت مشخصات پیمان باشد پیمانکار موظف است در مدت ۲۲ شرایط عمومی پیمان حاضر گردد.

ماده ۶- نظارت بر اجرای کار
نظارت بر اجرای عملیاتی که پیمانکار برطبق مفاد این پیمان و مدارک پیوست از اقل نمونه است به عهده کارفرما اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان و با تایید وی و با مستندسازی نظارت معرفی شده از سوی کارفرما خواهد بود. پیمانکار موظف است کارها را طبق پیمان اصول فنی و دستورالعمل کارفرما، با مستندسازی و مستندسازی نظارت طبق مشخصات و مدارک مندرج به پیمان اجرا نماید.

ماده ۷- شناسی هو طرف
نشانی کارفرما: کرمانشاه - میدان جمهوری اسلامی - سی متری شهرداری منابع طبیعی - اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان کرمانشاه به آدرس پستی ۲۷۱۷۱۸۵۲۲

صفحه ۵ از ۵

وزارت جهاد کشاورزی

جمهوری اسلامی ایران

فرمانده کل قرارگاه امام حسن مجتبی(ع)

قرارداد طرح‌های آبخیزداری و آبیاری در سطح حوزه‌های آبخیز استان کرمانشاه

شماره قرارداد: ق/۱۰۱۷۳۴/۱۰۱
تاریخ قرارداد: ۱۴۰۲/۰۹/۱۵
شماره طرح: ۱

نام کارفرما: وزارت جهاد کشاورزی (سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور) - اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان کرمانشاه
نام پیمانکار: قرارگاه امام حسن مجتبی(ع)
نام مشاور: ۱ -

صفحه ۱ از ۵

میزان اثر بخشی انجام طرح های آبخیزداری و آبخوانداری (به هکتار در سال)

- ❖ کنترل فرسایش سالیانه در حدود ۸ تن در هکتار؛
- ❖ - کنترل رسوب سالیانه در حدود ۴ تن در هکتار؛
- ❖ - افزایش نفوذ آب به زمین، ۵۳۰ مترمکعب در هر هکتار
مناطق کوهستانی و ۱۰۰۰ مترمکعب در هر هکتار در
دشت ها و آبخوان ها؛

میزان اثر بخشی عملیات آبخیزداری
در سال.

استحصال آب = ۳۶۳ میلیون مترمکعب در سال

کاهش فرسایش خاک = ۵.۴ میلیون تن در سال

کنترل رسوب = ۲.۷ میلیون تن در سال

نقاط قوت

- توان بالای بدنه کارشناسی خلاق و دارای نوآوری مجموعه آبخیزداری استان
- وجود فارغ التحصیلان بخش منابع طبیعی و آبخیزداری آماده کار در سطح استان که می توان با سازماندهی در بخش های مختلف از وجود آنها استفاده نمود.
- وجود دشت های بزرگ با چشمه سارها کارستی و سراب های پر آب مستعد آبخوانداری و آب بندان
- سهم بالای رواناب ناشی از ریزش های جوی مناطق کوهستانی و مدیریت رواناب ها جهت اجرای عملیات آبخیزداری

نقاط ضعف

- عدم ارتباط صحیح و موثر بین مراکز تحقیقاتی، دانشگاه ها و بخش اجرا؛
- دیر بازده بودن اقدامات و فعالیت های آبخیزداری و آبخوانداری؛
- بنیه ضعیف مالی بهره برداران و ساکنین حوزه های آبخیز جهت مشارکت در پروژه های آبخیزداری؛
- مشارکت ضعیف جوامع محلی و ساکنین حوزه های آبخیز در اجرا، حفظ و نگهداری پروژه های آبخیزداری به دلیل عام المنفع بودن اقدامات آبخیزداری؛
- اعتبارات ناچیز بخش آبخیزداری و منابع طبیعی؛

مسائل و مشکلات

- وجود سیلاب های ویرانگر و تخریب سرزمین و فرسایش خاک در اکثر حوضه های کوچک استان؛
- تغییرات اقلیمی و پیامدهای ناگوار آن شامل کاهش بارندگی، افزایش دما، تبخیر و خشکسالی های شدید؛
- اعتبارات بسیار ناچیز بخش منابع طبیعی و آبخیزداری در مقایسه با سایر دستگاه ها و همین مسئله باعث میشود ما نتوانیم ۱۰۰ سال دیگر هم اقدامات آبخیزداری و آبخوانداری در سطح حوزه های آبخیز را اجرایی کنیم؛
- عدم توجه نسبت به اقدامات آبخیزداری و آبخوانداری از سوی مسئولین در مقایسه با سایر اقدامات زیربنایی؛
- کمی نشدن اثربخشی فعالیت های آبخیزداری و آبخوانداری به دلیل مشکلات مربوط به هزینه بالای تجهیز حوزه های آبخیز تحت پوشش اقدامات اجرایی؛
- نبود انسجام سازمانی بین دستگاه ها و نداشتن نگاه جامع و یکپارچه به مدیریت حوزه های آبخیز؛

پیشنهادات و راهکارهای اجرایی

- ❖ تمرکز بر اعمال الگوی مدیریت جامع حوزه های آبخیز به منظور جلب مشارکت مردم و انسجام سازمانی بین دستگاه ها و نهادها؛
- ❖ وجود دشت های بزرگ با چشمه سارها کارستی و سراب های پر آب مستعد آبخوانداری و آب بندان های چند منظوره جهت تغذیه آبخوان و یا استحصال آن به منظور آبیاری تکمیلی؛
- ❖ تغذیه سفره های آب زیرزمینی از طریق خشکه رودها و رودخانه های متروکه به منظور کاهش اثرات خشکسالی و جبران بخشی از افت سفره های زیر زمینی؛
- ❖ توسعه الگوهای آبخیزداری شهری با همکاری شهرداری ها؛
- ❖ اجرای بندهای زیر زمینی به منظور بهره گیری از جریانهای زیر قشری در مناطق فاقد آبخوان برای شرب
- ❖ احیای اراضی شیبدار بحرانی و کم بازده با توسعه درختکاری، علوفه کاری و کاشت گیاهان دارویی؛
- ❖ اصلاح شخم در اراضی شیبدار به منظور کاهش فرسایش خاک و ذخیره رطوبت در دیمزارها؛
- ❖ حفاظت خاک، کنترل فرسایش و رسوب در حوضه سدهای استان؛
- ❖ کاهش مخاطرات سیل در حوزه های آبخیز شهری، روستایی و اراضی کشاورزی؛
- ❖ توانمند سازی جوامع محلی و کمک به معیشت مردم به منظور مشارکت در مدیریت حوضه؛
- ❖ اجرای الگویی احداث مخازن ذخیره موقت رواناب ها، آب چشمه ها و جریانات زیر قشری خارج از فصل آبیاری به منظور آبیاری تکمیلی و افزایش تولید محصولات دیم و گیاهان دارویی در مناطق فاقد آبخوان؛

پیشنهادات در رابطه با قانون

- نارسایی قوانین و مقررات در سطوح مختلف مردم پایه (ضرورت تصویب لایحه آبخیزداری و آبخوانداری)؛
- ریاست طرح مدیریت جامع حوزه های آبخیز هر استان با استاندار (تفویض اختیار به معاون هماهنگی امور عمرانی استاندار) و واگذاری دبیری آن به سازمان مدیریت و برنامه ریزی؛
- با عنایت به شرایط حاد وضعیت خشکسالی و کمبود آب و اوضاع نابسامان منابع طبیعی و محیط زیست می طلبد مسئولین محترم در برنامه هفتم پیشرفت نسبت به مباحث آبخیزداری و آب اهتمام ویژه ای داشته باشند.
- مغفول ماندن ماده واحده **قانون تشویق سرمایه گذاری در طرحهای آب کشور**

قانون تشویق سرمایه‌گذاری در طرحهای آب کشور

ماده واحده - به منظور تشویق سرمایه‌گذاران خصوصی (حقیقی و حقوقی) و تعاونی برای سرمایه‌گذاری در طرحهای تأمین آب و ایجاد شبکه‌های آبیاری و زهکشی و طرحهای آب و خاک به وزارتخانه‌های نیرو و جهاد کشاورزی حسب مورد و در چارچوب وظایف قانونی، اجازه داده می‌شود که اجرای طرحهای فوق‌الذکر که حداکثر سی درصد (۳۰٪) عملیات اجرائی آنها خاتمه یافته و نیز طرحهایی که مطالعات مرحله دوم آنها تصویب شده باشد را به سرمایه‌گذاران مزبور با شرایط زیر واگذار کنند:

- ۱ - تأیید محل احداث تأسیسات و نظارت مهندسی در کلیه مراحل و حسب مورد به عهده وزارت نیرو و یا وزارت جهاد کشاورزی خواهد بود.
  - ۲ - کلیه آب استحصالی به جز حقابه‌های موجود به سرمایه‌گذار تخصیص یافته و سند آب صادر می‌شود.
- حقابه‌های موجود قبل از احداث تأسیسات از نظر حجم و زمان مصرف تعیین و همچنان در اختیار وزارت نیرو باقی خواهد بود تا براساس قانون توزیع عادلانه آب مصوب ۱۳۶۱، ۱۲، ۱۶ و سایر قوانین مربوط در اختیار حقابه‌داران قرار گیرد.
- ۳ - اراضی ملی و موات که براساس مطالعات طرح به عنوان زمین‌های آبخور این تأسیسات محسوب می‌شود، متناسب با آب تخصیص یافته و شرایط اقتصادی - اجتماعی منطقه با قیمت‌های منطقه‌ای قبل از احداث تأسیسات، که توسط وزارت امور اقتصادی و دارائی تعیین می‌گردد، توسط وزارت جهاد کشاورزی، در شروع بهره‌برداری به سرمایه‌گذاران واگذار خواهد شد. آب مازاد بر اراضی واگذار شده به قیمت توافقی به بهره‌برداران و یا وزارت نیرو واگذار خواهد شد.

- ۴ - حقوقی که در نتیجه این گونه سرمایه‌گذاری‌ها حاصل می‌شود، در حد سند آب‌صادره، متعلق به سرمایه‌گذار خواهد بود و سرمایه‌گذار می‌تواند با انتخاب الگوی اقتصادی مورد توافق با وزارت نیرو به شرح قرارداد را مصرف کند و یا به فروش برساند. کلیه مستحقات و حقوقی که در نتیجه این گونه سرمایه‌گذاریها حاصل می‌شود در دوره بهره‌برداری در اختیار سرمایه‌گذار خواهد بود که طبق ضوابط از آن استفاده نماید.

- ۵ - وزارتخانه‌های جهاد کشاورزی و نیرو حسب مورد مکلفند براساس قرارداد منعقد در مورد هزینه‌ها و سایر موارد با سرمایه‌گذار، محل احداث تأسیسات و اجرای طرحها را براساس قانون تملک اراضی تملک نموده و برای اجرا در اختیار سرمایه‌گذار قرار دهند.

- ۶ - در صورتی که سرمایه‌گذاری به وسیله اشخاص خارج انجام شود، بهره‌برداری از تأسیسات و اراضی واگذار شده در دوره استهلاك سرمایه به عهده سرمایه‌گذار بوده و پس از آن در اختیار دولت قرار می‌گیرد. اولویت در ادامه بهره‌برداری از تأسیسات ایجاد شده پس از دوره فوق با سرمایه‌گذار خواهد بود.

- ۷ - وزارتخانه‌های نیرو و جهاد کشاورزی موظفند در چارچوب ضوابط و معیارهای فنی و ایمنی، نظرات اصلاحی سرمایه‌گذار در طرح را ملحوظ نمایند.

وضعیت اعتبارات معاونت آبخیزداری اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان کرمانشاه در سال ۱۴۰۴

ردیف	نوع اعتبار	عنوان طرح	اعتبار مصوب (میلیون ریال)	اعتبار تخصیص یافته (میلیون ریال)	جمع کل اعتبار مصوب (میلیون ریال)
۱	ملی	اجرای عملیات آبخیزداری در حوزه آبخیز سدهای کشور	۱۷۸,۵۰۰	۱۰,۰۰۰	۱,۵۷۲,۵۰۰
		اجرای طرح های آبخیز داری-تعادل بخشی آبخیزداری و اجرای طرح های افزایش بهره وری آب	۵۰,۰۰۰	۱۵,۰۰۰	
		مطالعه و اجرای عملیات آبخیزداری در حوزه آبخیز سد کرخه و کارون بزرگ	۱۴۰,۰۰۰	۰	
		مطالعه و اجرای عملیات آبخیزداری و آبخوان داری در حوزه های آبخیز فاقد سد و مرزی کشور	۱۰۰,۰۰۰	۵,۰۰۰	
		اعتبارات قانون استفاده متوازن از امکانات کشور(جدول ۱۰-ج) قانون بودجه سال ۱۴۰۴	۱,۱۰۴,۰۰۰	۰	
۲	استانی	آبخیزداری و پیشگیری و مهار سیل در استان	۵۰۴,۰۷۱	۰	۶۰۴,۰۷۱
		آبخوانداری	۱۰۰,۰۰۰	۰	
جمع کل ملی و استانی				۳۰,۰۰۰	۲,۱۷۶,۵۷۱

تساویر تأثیر پروژه های آبخیزداری در کنترل سیلاب

کنترل سیلاب

بند سنگی ملاتی حوضه تنگ کنشت کرمانشاه

ذخیره نزولات (بانکت بندی) حوضه سیاه خور شهرستان اسلام آبادغرب

کنترل رسوب حوضه داریان شهرستان پاوه

عملیات احداث سازه

بند سنگی - ملاتی

بند گابیونی

بند خشکه چین

عملیات خاکی (تورکینست)

عملیات بیومکانیکی (بانکت بندی)

سپاس از توجه شما
پدر بهمن ماه
یکهزار و چهارصد و چهار